

Förord

För drygt tio år sedan gavs ett temanummer ut i *Pedagogisk forskning i Sverige* om Arbetslivspedagogik (årg. 10 nr 3/4 2005). Detta är det första av två temanummer som du håller i din hand och kan ses som en uppföljning av det tidigare numret. Avsikten är att visa den utveckling som skett inom forskningsområdet pedagogik i arbetslivet under tioårsperioden 2005–2015. Förutom det inledande kapitlet, som ger en översikt av utvecklingen inom forskningsområdet pedagogik i arbetslivet 2005–2015, presenteras åtta artiklar, fem i detta temanummer och tre i kommande nummer, som ger exempel på aktuell forskning inom området.

Camilla Thunborg och Jon Ohlsson diskuterar utifrån tidigare forskning, vilken betydelse ökad flexibilitet och ökad standardisering har för lärande och utveckling i arbetslivet. De menar att båda stimulerar ett individuellt anpassningsinriktat lärande med begränsat handlings- och reflektionsutrymme. Även om vissa former av flexibelt arbete kan skapa goda villkor för lärande på kort sikt, verkar det vara svårare att skapa villkor för ett kollektivt utvecklingsinriktat lärande på lång sikt.

Erica Byström tar i sin artikel upp undersköterskors arbete och förutsättningar för lärande i arbetet inom tre olika sjukvårdsenheter vid ett större sjukhus. Från tidigare forskning utvecklar Byström en modell för att analysera de lärförutsättningar undersköterskor har i sitt arbete.

Sam Paldanius diskuterar processoperatörers monotona och rutiniserade arbete inom ett tvätteri och vilka lärpotentialer och läroerbjudanden det finns i deras arbete.

Gunilla Avby prövar ett teoretiskt ramverk för hur reflektion kan organiseras för att stödja professionellas användning av teoretiska och praktiska kunskapsformer i arbetet. Ett grundläggande antagande som utvecklas i artikeln är att lärande gynnas när praktiker använder olika kunskapskällor, och reflektion är en viktig förutsättning för utveckling av en professionell och kunskapsrik praktik.

Annika Engström artikel fokuserar arbetsmöten i ett mindre industriföretag där olika funktioner från marknad, konstruktion och produktion kommer samman för att hantera gemensamma uppgifter. Hon diskuterar på vilket sätt

uppgiftens utformning påverkar samspelet under arbetsmötena och hur detta samspel påverkar lärandet samt obalansen mellan utförande och utveckling i företaget.

I nästkommande nummer behandlar Lena Wilhelmson och Marianne Döös närmare erfarenheter av delat ledarskap hos rektorer och arbetslagsledare och Peter E Johansson hur förbättrings- och utvecklingsarbete organiseras inom industriell produktion och hur det inverkar på förutsättningar för praktikbaserade innovationer.

Till författare och granskare som på olika sätt bidragit till att möjliggöra dessa båda temanummer vill vi rikta ett stort tack.

Redaktörerna

Maria Gustavsson och Camilla Thunborg